

S A T

Sidejo : 23, rue Boyer, Paris (XX)

E. LANTI

FOR LA NEŬTRALISMON!

La burgaj kaj mondumaj
esperantistoj estos pli kaj pli
mirigataj kaj terurigataj de ĉio
povanta eliri el tiu talismano :
instrumento donanta al ĉiuj ajn
homoj la eblon interkomprenigi.

HENRI BARBUSSE.

3-a ELDONO

Sennacieca Asocio Tutmonda

Administrejo : Colmatr. 1

Leipzig-O-27 (Germanio)

E. LANTI

FOR LA
NEÜTRALISMON!

Ni fosu nian sulkon

ATENTIGO PRI LA UNUA ELDONO

Ĉi-tiu studeto pri la organizado de nia esperanta movado estas verkita jam de unu jaro. Ĝi aperis en la n-roj 3, 4-5 kaj 6 de « Esperantista Laboristo ».

De post tiu tempo *Sennacieca Asocio Tutmonda* stariĝis definitive, kaj la solvo de la organiza problemo kuŝas nun en la disvolviĝo de nia Asocio. Sed tiu disvolviĝo devas okazi laŭ ĝusta direkto, ne hazarde kaj ĥaose. Ni jam spertis, ke multaj Kamaradoj ne havas ankoraŭ tre klaran ideon pri nia celo. La kvazaŭ religia atmosfero en kiu kreskis la esperantista movado, nebuligas ofte la klas-konscion de fervoraj prolet-esperantistoj. Aliaj, impresite de la ĝisnuna organizmaniero laŭ naciaj sekcioj, emas refali en ian Internacion, similan al la politikaj, nesamlingvanaj organizoj.

Ĉar la studo de *Sennaciulo* (1) interdividiĝas en tri sinsekvaj n-roj de la gazeto, ni opiniis utila kunigi la tuton en broŝureton, por ke ĉiuj interes-igantoj povu pli bone prezenti al si la aferon, agi laŭ direkto montrata aŭ rebati la tezon, se ili juĝas ĝin malprava.

Post apenaŭ unujara ekzistado, SAT jam enkalkulas pli ol 900 membrojn. Estas nepre necese, ke ĉiu el ili konu la vojon sekvendan; estas plie necese, ke ni konigu ĝin al la varbotoj.

Tial la Centra Komitato de SAT decidis la eldonon de la jena broŝureto.

Februaro 1922.

(1) La unua eldono aperis sub tiu pseŭdonimo.

ANTAŬPAROLO AL LA DUA ELDONO

Kiam, komence de 1^a jaro 1921, mi publikigis ĉi-tiun studaĵeton per la gazeto « Esperantista Laboristo », mi ja ne dubis pri la praveco de la principoj tien metitaj. Sed, verdire, mi ne antaŭvidis tiel rapidan kreskadon de nia movado laŭ la direkto montrita.

SAT enkalkulas nun pli ol 3500 membrojn. Ĝi posedas ampleksan revuon, kiun legas almenaŭ 7 aŭ 8000 personoj. Artikoloj el tiu revuo estas represitaj en kelkcentoj da plej diverslingvaj gazetoj. Eldonkooperativo eldonis jam kelke da indaj kaj gravaj verkoj. SAT okazigis tri kongresojn, pri kiuj trumpetis plej diversaj gazetoj el ĉiuj landoj. Nia movado eĉ altiris la atenton de registaroj, tiagrade, ke ĉe la Pola Sejmo (parlamento) okazis interpelacio de deputito (s-ro Pankratz) pri la persekutoj, kiuj trafis polajn SAT-anojn.

Multe da aliaj faktoj mi povus citi, por pruvi, ke ni ekiris ĝustan vojon, ke ni entreprenis fruktodonan laboron, kaj ke la esperantistoj, kiuj jam aliĝis al nia organizo, povas ne domaĝi siajn monon kaj penadon.

* * *

Tamen hodiaŭ mi preskaŭ bedaŭras pri tiu rapida kreskado. Mi supozas, ke ne ĉiuj aliĝintoj plene konscias pri la celo kaj taskoj de nia entrepreno.

Antaŭ du jaroj mi kriis al la prolet-esperantistoj: *For la neŭtralismon!* Tiu krio estas ankoraŭ nuntempe oportuna. Ne ĉiuj aŭdis ĝin kaj

komprenis ties signifon. En niaj rondoj troviĝas Kamaradoj, kiuj iom honte, duonkaŝe daŭrigas mone kaj age subteni la t. n. neŭtralan esperantan movadon.

Tial la reeldono de ĉi-tiu broŝuro respondas al certa bezono. Necesas insiste montri, ke la neŭtralismo de la burĝaj esperantistoj estas nur ŝajna; nur masko, per kiu ili kaŝas hipokrite sian klasan profiton. La sperto montras ĉiutage la pravecon de tiu aserto. Sufiĉas altiri pri tio la atenton de la prolet-esperantistoj, por ke ili mem proprokule vidu la faktojn. Mi tamen citu la sintenadon de la esperanta gazetaro, kiu per silento bojkotas nian movadon.

Tiaj neŭtraluloj estas ja simple hipokrituloj. Ili ĉiam celis kapti kaj direkti la movadon profite al siaj klaso, negoco aŭ eklezio. Ili okulumis al la Laboristaro nur kun la espero moligi, nebuligi ĝian klaskonscion. Kaj iagrade ili sukcesis.

Sed nun, vidante, ke esperanto disvastiĝas en revoluciaj rondoj; ke la laborist-esperantistoj memstare organiziĝas, la « neŭtraluloj » ĉagrenas kaj silentas pri tiu por ili bedaŭrinda fakto. Ekzistas eĉ malnovaj esperantistoj, kiuj fariĝis malamikoj de la lingvo internacia, konstatinte, ke la « kara lingvo » estas uzata por kontraŭbatali la « karan patrion », la « sanktajn kredojn », per kiuj oni sukcesis tiom longe teni la proletaron en servuteco.

Kaj tio estas logika — antaŭvidita...

* * *

En ĉi-tiu broŝureto estas ankaŭ pritraktita la demando pri organizado de la revolucia esperanta movado. La ĝisnuna organizsistemo *inter-nacia* estas malaprobata kaj montrata kiel necelkonforma por mondlingvanoj.

Estas vere, ke la *sennacieca* organizbazo estas akceptata de granda nombro da Kamaradoj. Sed oni erarus, opiniante, ke ĉiu emo reveni al la *inter-nacia* organizprincipo estas sufokita; oni trompus sin volante kredi, ke ĉiuj SAT-anoj estas pretaj plenkonsente kaj plenkonscie laboradi laŭ tiu direktivo. Estas ankoraŭ necese kontraŭbatali ĉian provon reiri al la forlasita vojo, ĉian danĝeron refali en la rutinon.

Senindulge ni kontraŭbatalu la imitaĉan spiriton. Ni lernu tiri ĉiajn konsekvencojn el la mondlingveco. Ni ne imitaĉu la aliajn « Internaciojn » el mal-samlingvanoj. Ni kreu novon, penante ĉiuokaze, ĉiurimede fordetrui la malnovon !...

Por tia tasko ĉi-tiu modesta broŝuro povas ankoraŭ utili.

* * *

Hodiaŭ, se mi farus ĉi-tiun studeton, ĉu mi verkus ĝin samforme, samamplekse? Kompreneble, ne. Mi farus certe kelkajn ŝanĝetojn kaj aldonojn. Punktoj nur ektuŝitaj indas esti pli detale pritraktataj. Ekzemple mi pli vaste priparolus la punkton, kie estas nur aludite pri la edukrolo de esperanta organizo tutmonda.

Ĉi-tiu studeto devas do esti konsiderata kiel skizo utila por gvidi kaj subteni pli densan kaj ampleksan pritrakton. La legantoj mem tiru ĉiujn konsekvencojn de la ideoj ĉi-tie skizitaj. Mi ne dubas, ke ili alvenos al tiu mia konkludo:

For la verdaĉan neŭtralismon esperantan !...

For la patriotismon kaj naciecon !...

Homeciĝu la homo sur la sennaciigita Tero !...

E. LANTI.

Aŭguste 1925.

ANTAŬPAROLO AL LA TRIA ELDONO

Mi certe ne supozis, ke ĉi-tiu serio da artikoloj, aperintaj en « Esperantista Laboristo » antaŭ ses jaroj, estos havintaj tri eldonojn en broŝura formo. Ĉi fakto montras, ke la agitvorto: *For la neŭtralismon!* restas ankoraŭ aktuala, ke ĉi-tiu modesta verketo respondas al la bezono ekzistanta en la esperantistaj laboristaj rondoj.

Tri punktoj karakterizas la enhavon de ĉi-tiu broŝuro:

- 1-e Neceso por la laborista esperantistaro apartigi sian movadon de la t. n. neŭtrala;
- 2-e Neceso tuj uzadi praktike la lingvon;
- 3-e Neceso en nia organizsistemo tiri ĉiujn logikajn konsekvencojn el nia mondlingveco.

Pri la unua kaj dua punktoj preskaŭ ĉiuj klas-konsciaj esperantistoj konsentas.

Rilate la trian punkton, restas ankoraŭ kelkaj necedemaj kontraŭuloj. Kvankam ili neniam povis pravigi la efektive nepravigeblan tezon, ke samlingvanoj devas imiti la ne samlingvanojn en ilia organizformo, tamen niaj « internacianoj » daŭrigas revii pri starigo de ruĝ-verda internacio.

Tio ne estas miriga. Tiuj Kamaradoj estas ĉefe okupataj per la propagando de esperanto; ili sekve kutimas agadi preskaŭ nur laŭ la nacia skalo kaj sekve tute nature emas opinii, ke la kunigo de naciaj asocioj en iun internacion, plej bone solvus la problemon pri la organizado de l' tutmonda esperantista movado.

Sed la Kamaradoj, kiuj precipe okupiĝas pri la praktika aplikado de esperanto, aŭ kiuj bone komprenas la gravecon de tia aplikado, pli klare vidas, ke la ĝusta solvo ne kuŝas en la simpla, rutina imitado de la ne-samlingvanoj.

Necesas tamen diri, ke neniam mi opiniis, ke *nuntempe* la naciaj esperantaj asocioj estas ne-necesaj. Sed oni ankaŭ povas jam antaŭvidi la tempon, kiam nia lingvo estos tiom larĝe kaj ĉiufake *aplikata*, ke ne plu necesos speciala aparato, t. e. nacilingvaj asocioj, por ĝin propagandi. La pli kaj pli ampleksa aplikado de esperanto sufiĉos por ke ĝi mem disvastiĝu en la amasoj.

Tial venos la tempo, kiam la plej obstinaj rutinemuloj devos ankaŭ konsenti pri la tria punkto el la enhavo de ĉi-tiu broŝuro.

E. LANTI.

Aprile 1928.

FOR LA NEŬTRALISMON

I'

For la neŭtralismon!

Direktivo. — Kiu havas esploreman, sendogmegan spiriton, tiu senĉese konsideras la faktojn en ilia rilato kun la medio, la epoko, la cirkonstancoj kaj la senĉesa evoluado, — mi preskaŭ dirus kun ilia estontpoveco. Plie, la esploranto devas observi kvazaŭ li estus ekstere de ĉio kaj samtempe ne forgesi, ke li ankaŭ iel estas aganto en la naskigado de la fenomenoj.

Laŭ tiu spirito mi intencas trastudi la demandon pri organizado de la esperanta movado en revoluciemaj medioj, en la postmilita, kriza, klasbatala periodo nuna. Mi ne pretendas alporti tute pretigitajn verojn. Se nur mi sukcesos vekti la atenton kaj intereson de la Kamaradoj ĉiulandaj pri tiu problemo, mi konsideros, ke mia peno ne estis sen rezulto.

Nur rimedo. — La vivo estas batalado. Tiuj venkas kiuj konkorde, discipline, entuziasme militas laŭ plano funde studata kaj kiel eble plej simpla.

Ni estas sennacianoj, almenaŭ internaciistoj, nepre kontraŭkapitalistoj, mondlingvanoj, esperantistoj.

Tial ke ni estas sennacianoj, ni propagandas mondlingvon. Ĉar ni opinias, ke la esperanta movado estas nun la plej taŭga forto por rapide triumfigi la ideon pri *Universala Lingvo*, ni propagandas

esperanton. Ĝi estas por ni bezona ilo por trafi nian idealon. Esperanto ne estas la *celo* de nia agado, sed *nur rimedo* por atingi nian celon.

Se fi-komercistoj, militistoj, ĝendarmoj, juĝistoj, ekzekutistoj lernas kaj uzas esperanton, tio ne signifas, ke nia idealo baldaŭ realiĝos.

Por konvinkiĝi pri la praveco de tiu aserto, oni legu jenon, ĉerpitan el « Espero Katolika » (1). Temas pri la 7-a kongreso de la katolika esperantistaro :

« Dum tiu kongreso en Graz, oni devos fondi fortegan internacian armeon kontraŭ la potencoj de blinda renverso, kontraŭ la materialisma bolŝevismo, la danĝera anarkismo, la kontraŭ-eklezia agado de la framasonaro, ktp... »

Tiel la katolikaro jam uzas esperanton por kontraŭstari nian agadon, por malhelpi nian liberiĝon.

Kiel alian pruvon, ke esperanto estas nur ilo, ne povas esti alio ol rimedo por bonaj aŭ malbonaj celoj mi aldiru :

Dum la milito, la germana registaro uzis esperanton por sia eksterlanda propagando. En Paris, la komitato « Por Francio per Esperanto » ricevis monon de la franca registaro por kontraŭagadi la germanan propagandon. Sekve esperanto estis uzata de registaroj por iliaj krimaj, hontindaj celoj.

Jen pruvite, ke internacia lingvo ne povas esti per *si mem* liberigilo ; ĝi estas tia *nur en la manoj de liberigantoj*.

Burĝeca atmosfero. — Aliflanke, oni povas rimarki, ke la esperanta neŭtralismo nebuligas la vidon al klaskonscio. Kontakte kun la burĝoj la esperantistaj revolucianoj tendencas al dandismo,

(1) Januara n^o, 1921.

al emo pri nomkonigado kaj aliaj burĝecoj. Estas vere amuze — aŭ plorinde — konstati, ke la t. n. laboristaj (1) grupoj neniam forgesas, en raportoj senditaj al la redakcioj de esperantaj ĵurnaloj, meti la nomojn de la prezidanto, subprezidanto, kasisto, subkasisto, ktp., ktp.

Kredeble en la koro de ĉiu « laboristo » dorme kuŝas burĝa spirito.

Pro ĉiuj tiuj ĉi supre parolitaj motivoj estas nepre necese enŝovi en nia esperanta propagando sanan spiriton. Ni zorgu, ke la movado por universala lingvo ne estu putrigota de la burĝecaj miasmoj en kiuj nun ĝi kreskas.

La sperto jam montris, ke la plej belaj inventaĵoj, kiam ili estas en la manoj de la kapitalanoj, anstataŭ helpi al la liberigo de l'Homaro utilas al ĝia malfeliĉo. Sufiĉas nur citi unu ekzemplon : kiam la aviadiloj konkeris la ĉielon, multaj naivuloj diris, ke tiu grava progreso forstrekos la landlimojn. Nu, kion ni vidis dum la mondmilito? Tiujn mirindajnflugmaŝinojn la militistoj uzis por dissemi mortigilojn super prosperaj urboj. Infanoj, maljunuloj, malsanuloj estis mortigataj per la bomboj faligataj de la belaj aparatoj, inventitaj por malaperigi la landlimojn !

Ni do ĉesu esti naivuloj. Esperanto malhelpos la militon ! Ne, tute ne, se ĝi estas uzata de la militokazigantoj. Por ke esperanto estu bonfara ni ĝin metu en la manojn de bonfarantoj.

Neniam ni malatentu pri la malbonfareco de la fiburĝaro kapitalana. Senĉese ni orientadu nian agadon cele al la renversiĝo de tiu potenco. Ni organizigu konforme al tiu neforgesinda direktivo.

(1) La strikrompantoj ankaŭ estas laboristoj. Tia titolo signifas nenion, krom konfuzon.

Homaranismo. — Zamenhof mem komprenis, ke lingvo helpa ne sufiĉas por konduki la mondon al Paco. Tial li parolis pri « interna ideo » de esperanto, pri « homaranismo ».

Kio estas tiu doktrino? Nur elpenŝaĵo de bonkora viro, de religia idealisto libercredita:

« La homaranismo estas instruo, kiu, ne deŝirante la homon de lia natura patrujo, nek de lia lingvo, nek de lia religiano, donas al li la eblon eviti ĝian malverecon kaj kontraŭparolojn en siaj nacia-religiaj principoj kaj komunikiĝadi kun homoj de ĉiuj lingvoj kaj religioj sur fundamento neŭtrale homa, sur principoj de reciproka frateco, egaleco, kaj justeco ».

Mankis al la aŭtoro de esperanto klara koncepto pri la senĉesa interbatalado ekzistanta, pli malpli akre, inter la socialaj klasoj. Li ne vidis, ke la militkaŭzoj kuŝas en la principoj mem, sur kiuj estas bazitaj la interhomaj rilatoj.

Tamen lia celo esence similis la nian. Li deziris unuigi la homojn en « grandan rondon familian ». Sed toleremo pri religio, raso aŭ nacio, kaj ebleco interkompreniĝi ne sufiĉas por forigi malfratecon kaj estigi justecon. Kaj kie ne estas *Justeco*, tie latente kuŝas milito.

La homaranismo Zamenhofa povos nur kreski en socialisma mastrumado.

Por liberiĝi kaj paciĝi la homaro bezonas renversi ĉiujn barojn inter la homoj.

Neebleco interkompreniĝi estas unu el la baroj. Esperanto estas *bezona* sed ne *sufiĉa* rimedo por liberiĝi la homojn. Ni jam vidis, ke ĝi eĉ povas malutili al ni en la servo de sklavigantoj. Konsekvence ni helpu meti la ilon *nur* en la manojn de niaj amikoj. — Deduktiĝas el tio, ke kontraŭkapitalistoj logike ne povas kunlaboradi kun iuj ajn esperantistoj.

Komence tiu kunlaborado povis esti utila. Tiam, temis ja pruvi, ke artefarita lingvo povas interkomprenigi la homojn; temis triumfigi la *ideon* mem pri lingvo helpa.

Sed jam farita estas la pruvo; ŝanĝiĝis la situacio; sekve nia agadmaniero ankaŭ devas ŝanĝiĝi.

Nune, kunagado estas logike akceptinda nur inter samcelanoj. Socialistoj, sindikatistoj, komunistoj, anarkistoj, unuvorte ĉiuj revolucianoj (1) povas, devas kuniĝi por pli efike trudi la alprenon de esperanto al la revolucionaro.

Akceptebla kunlaborado. — Ĉu tamen niaj kontraŭuloj ne povas utili al ni, je la lingva vidpunkto? Ĉu ne estus danĝere rifuzi ĉiun interrilaton kun ili? Ĉu ni, ekzemple, devas havi apartan Esperantan Akademion! ?...

— Eĉ kiam samlingve oni parolas, por sin interkompreni estas necese ne kuniksi ĉiujn demandojn.

Kiam revolucianoj laboras, gvidate de iu ajn teknikisto, ĉu ili kunlaboras laŭ la senco, kiun pli supre mi donis al la nedezirinda kunlaborado? Kiam niaj rusaj Kamaradoj utiligas la teknikkapablecon de iuj caraj generaloj, ĉu ili kunlaboras kun la carismo? Ĉiutage ni uzas monon. Ĉu ankaŭ pro tio ni kunlaboras kun la financistoj?

Nia interkomprenigilo devas esti kiel eble plej perfekta. Ĉu ne estus stulte malatenti la konsilojn de la perfektigantoj? La lingvistoj estas niaj teknikistoj. Ni ne kunlaboras kun ili, kiam ni obeas iliajn konsilojn.

Sur tiu kampo plena neŭtralismo estas ebla, pli ĝuste, nepre necesa. Ne ekzistas scienco kato-
lika aŭ komunistaj; ekzistas *Scienco*. Kiel klaso,

(1) Vidu la difinon de la vorto *revolucio* paĝo 24.

la burĝaro posedas sciencon, klercon. Kiam proleto sukcesas kleriĝi, li kvazaŭ ŝtelas la scion de la burĝa klaso. Ĉiuj, kiel eble plej ni ŝtelu la burĝaron!... Estas tute saĝe, ke neklera laboristo lernu esperanton ĉe kurso de klera kontraŭulo; estus sendanĝere, ke revoluciulo ĉeestu esperantan kurson, faratan de policano. La scio akirita ĉe policano povos utili por kontraŭagadi la malbonfaron de la polico. Sed estus vere tro stulte helpi la propagandon de esperanto ĉe policanoj, ĉe iuj ajn el niaj kontraŭuloj.

Tamen jen kio okazas, kiam naive kaj senpripense oni propagandas laŭ neŭtralisma metodo.

For la neŭtralismon!

II

Por-esperanta Organizado

Varbado. — En la antaŭa ĉapitro mi pruvis, ke konsekvencaj revolucianoj ne povas konsideri la poresperantan propagandon kiel celon; ke logike nur *samcelanoj* povas kunlaboradi kune. Restas nun esplorende, kia estas la plej trafa maniero por nin organizi.

Firme konvinkite, ke lingvo universala estas nepre necesa por atingi nian celon, ni devas varbi al esperanto niajn samcelanojn. Por tiu varbado, ni bezonas nacilingve presitajn propagandilojn kaj lernilojn. Estas do necese grupiĝi loke por organizi kursojn, regione eĉ nacie (1), por havigi al ni bonkondiĉe la varban materialon necesan.

(1) Estus pli ĝuste diri: laŭ la komuna nacia lingvo parolata. Ekzemple, Belgoj, Francoj kaj Svisoj havos profiton grupiĝi kune por eldoni grandkvante franclingvajn propagandilojn.

Gazeto en nacia lingvo povas ankaŭ esti konsiderata kiel necesa varbilo tie, kie ne estas eble aperigi notojn aŭ artikolojn en neesperantaj ĵurnaloj. Ĉiel oni devas tamen klopodadi, por ke ĉiuj laboristaj gazetoj pritraktu la temon pri lingvo internacia, samkiel tio jam okazas pri kooperativismo, feminismo aŭ sporto.

Sed por sukcese klopodadi estas ankaŭ necese, ke ni havu sintenadon konsekvencan rilate al la interklasa batalado. Ĉe redakcia komitato de revolucia gazeto, ĉu dece ni povas glori pri sukcesa kongreso de esperanto, honore prezidita de reĝo, aŭ de alia moŝtaĉo, kaj benita de la papo?! Ne, ĝi restus ridinda. Pro tio, ke la ĝisnuna esperanta movado estis prilaborata en burĝaj medioj estas tiom pli necese nin montri tre nekompromisemaj. Ni devas nin organizi tiel, ke iel ajn oni ne povos riproĉi al ni pri eksterklasa, kvazaŭ perfida agado.

La sinceruloj helpos nin. — Meze de la t. n. burĝaj esperantistoj, se troviĝos personoj sufiĉe sinceraj por ne atenti pri la profito de sia klaso, ili komprenos tion kaj helpos nin por plirapidigi la triumfon de esperanto. Estas ja de multaj konsentite, ke la internaciistaro estas la plej bona grundo por semi la ideon pri lingvo internacia. Se sinceraj neŭtraluloj ne helpos, ni rajtos demandi ilin: « Kion vi opinias pri terkulturisto havanta du kampojn, unu ne- kaj la alia tre fruktodona, kaj kiu tamen prisemas prefere la unuan? » Ili devos konsenti, ke tiu terkulturisto estas ĉu stultulo, ĉu havas nekonfesindajn motivojn por tiel agi.

La situacio de la neŭtralaj esperantistoj rilate la propagandon tute similas tiun de la supre parolita terkulturisto. Se ili ne helpos, ni rajtos diri: « Vi estas stultuloj aŭ hipokrituloj, sed tre certe ne sinceraj esperantistoj ».

Grupiĝinte loke, nacie aŭ samlingve kaj sin arminte per bonaj, trafaj (1) propagandiloj, la varbistoj povos sukcese almiti la indiferentecon de la revolucionaro pri esperanto. Klopodante ĉe la gvidantoj, ili estos aŭskultataj, ĉar ili parolos je la nomo de organizo.

Rilate al la oficialaj rondoj. — Mi liveris jam sufiĉe da motivoj por montri la netrafecon de la neŭtrala propagandmaniero kaj la nepran necescon de laŭpartia organizado. Sed estas ankaŭ aliaj pli konvinkaj.

Jam en multaj urboj la estraro estas ĉu socialista, ĉu komunisto. Povos okazi — jam okazis — ke subvencioj estus voĉdonataj por la esperanta propagando. Se ne ekzistas laborista organizo, la mono estos donacata al burĝa societo, kiu ĝin fuŝuzos por propagandi ĉe policistoj, komercistoj aŭ aliaj subtenantoj de l' kapitalismo. Estas do nia devo zorge klopodadi por ke ĉiu monhelpo estu enkasigota de niaj organizoj (2).

Se tion ni ne faros, ni montros bedaŭrindan nekapablecon por labori al nia liberiĝo.

Kiam esperanto sukcesas en burĝaj rondoj, mi kompreneble ĝojas. Konvinkita mi estas, ke universala lingvo entenas econ revoluciigan. Samkiel cetere ĉio scienca: Internaciismo estus ja nur revo, se ne ekzistus fervojoj, telegrafo, aviadiloj ktp. Vole nevole, la scienculoj laboras por tutmonda revolucio. Sed ĉu necesas longe pripensadi por konkludi el tio, ke sciencaj rimedoj estas ju pli

(1) Eĉ la lernolibroj devas esti redaktataj laŭ revoluciema spirito. La ekzemploj de la ekzercaro devas montri nian celon.

(2) La fakto, ke la urbestroj de Lyon kaj Göteborg subvenciis SAT-kongresojn, montras la pravecon de tiu vidpunkto. (Rimarko al la 3-a eldono.)

revoluciigaj, des pli ili estas en la manoj de konsciaj revoluciuloj. Nia poresperanta agado estu do inspirita de tiu evidenta vero. Ni dediĉu nian tutan energion al propagando ĉe niaj klasaj organizoj.

La komercistoj propagandu en komercistaj rondoj, la katolikoj en katolikaj rondoj, ktp. — kaj la revoluciuloj en revoluciemaj rondoj! Tiel nia varba agado plej rapide sukcesigos esperanton.

Sed se ni estas laŭklase organizitaj, la monsumoj voĉdonataj de komunumoj aŭ de parlamentoj devos esti disdonataj inter ĉiuj esperantaj organizoj proporcie je la nombro de la membroj. Tiel la neŭtraluloj ne povos misuzi la monon laŭ sia bontrovo, kiel jam ofte okazis.

III

Per-esperanta organizado

Esperanto tuj utilu. — Mondlingva movado bazita nur sur naciaj organizoj estas kvazaŭ unukrura, ne ekvilibreca kaj kondamnita je pereco.

La sperto montras, ke estas pli facile varbi iun al esperanto, ol fari, ke la varbito iĝu vera praktikanto de la lingvo. Kaj kiam oni ne praktikas, la intereso pri la afero baldaŭ forperdiĝas. Milionoj da lernolibroj estas disvenditaj; milionoj da personoj eklernis la lingvon. Tamen, malgraŭ tio, oni povas diri, ke la rezulto akirita dum multjara propagando ne respondas al la foruzitaj penoj de la propagandistoj. Malgranda estas la nombro de ellernintoj kaj praktikantoj.

Tiu nekontentiga konstato devenas el tio, ke oni ne sufiĉe prizorgis la praktikan flankon de la afero. Mi tute ne pretendas, ke nenio estis farita tiudirekte, sed nur insiste diras, ke oni devas kiel eble plej klopodadi por igi la lingvon tuj utila. En

nia organizota movado ni do estu senĉese inspirataj de tia zorgo.

Kial utiligi la lingvon? — Ni ne bezonas helpan interkomprenigilon por interparoli kun niaj samlandanoj. Por utile praktiki esperanton estas do necese transiri la landlimojn.

Ĉar ni estas idealistoj, celantaj al tutmonda paco, al regno de l'justeco sur la tero, ni devas kiel eble plej ofte interrili kun niaj ĉiulandaj samidealanoj. Pere de nia komuna lingvo devas estiĝi spirita trafluado super ĉiuj ŝtatlimoj. Konstanta interrilitado kreskigos en nia koro supernacian senton. Ĝi estos kvazaŭ kontraŭveneno por la finacieca edukado, kiun la ŝtato trudas al ni. Ĝi estos ia spirita higieno kontraŭ la naciecaj miasmoj, kiujn ni senĉese enspiras meze de la ŝovinisma atmosfero, kreita de la registaroj. Uzante kiel eble plej ofte artefaritan lingvon, ni enkarnigos en ni ecojn taŭgajn por igi nin veraj mondcivitanoj. Ni ne povas tro taksi la gravecon de tiu fakto. Tie kuŝas la esenca revoluciigeco de esperanto. Senĉese interrilitante kun niaj ĉiulandaj Kamaradoj ni povos pro tio prave fieri, ke ni estas la plej konsekvencaj el la t. n. internaciistoj.

Kiel utiligi la lingvon? — Por ke la Kamaradoj povu profite interriliĝi estas necese, ke ili estu grupiĝintaj en iu asocio, kies centra organo kolektos kaj eldonos la adresojn kaj ebligos ĉiuspecajn servojn: korespondado, dokumentado, kongresoj, vojaĝoj, eldono de gazeto, de trafe bona literaturo ktp.

Se ni supozas, ke la esperantistoj estas jam grupiĝintaj en nacilingvajn por-esperantajn asociojn, tuj estiĝas ĉe la spirito la penso pri kunligo de tiuj grupiĝoj en iun « Internacion ». La rutino estas

granda potenco, kiun oni ĉiam devas kontraŭbatali, eĉ ĉe si mem.

Estas vere, ke ĝis nun ĉiuj « internacioj » starigis sur naciaj asocioj. Unue tion trudis al ili la nesamlingveco de la membroj; due tiuj naciaj asocioj havas saman taskon: batali kontraŭ la politika kaj ekonomia fortoj de siaj respektivaj registaroj; dum la por-esperantaj asocioj ne havas la saman taskon, kiel la per-esperanta. La unuaj celas per nacia lingvo varbi por esperanto; la dua celas ebligi la uzadon de nia lingvo laŭ tutmonda skalo.

Estus tute netrafe kompari la politikajn organizojn kun la esperantaj.

Ni ne estas malhelpataj de la lingvaj baroj; ni ne havas similan taskon, kiel tiujn de la « Internacioj ». Se do ni imitus la ĝisnunan organizmanieron, ni kvazaŭ similus al homo, havanta aŭtomobilon, kiun li trenigas per ĉevalo.

Nia per-esperanta organizo povas logike kaj celkonforme esti nur supernacia, *sennacieca*.

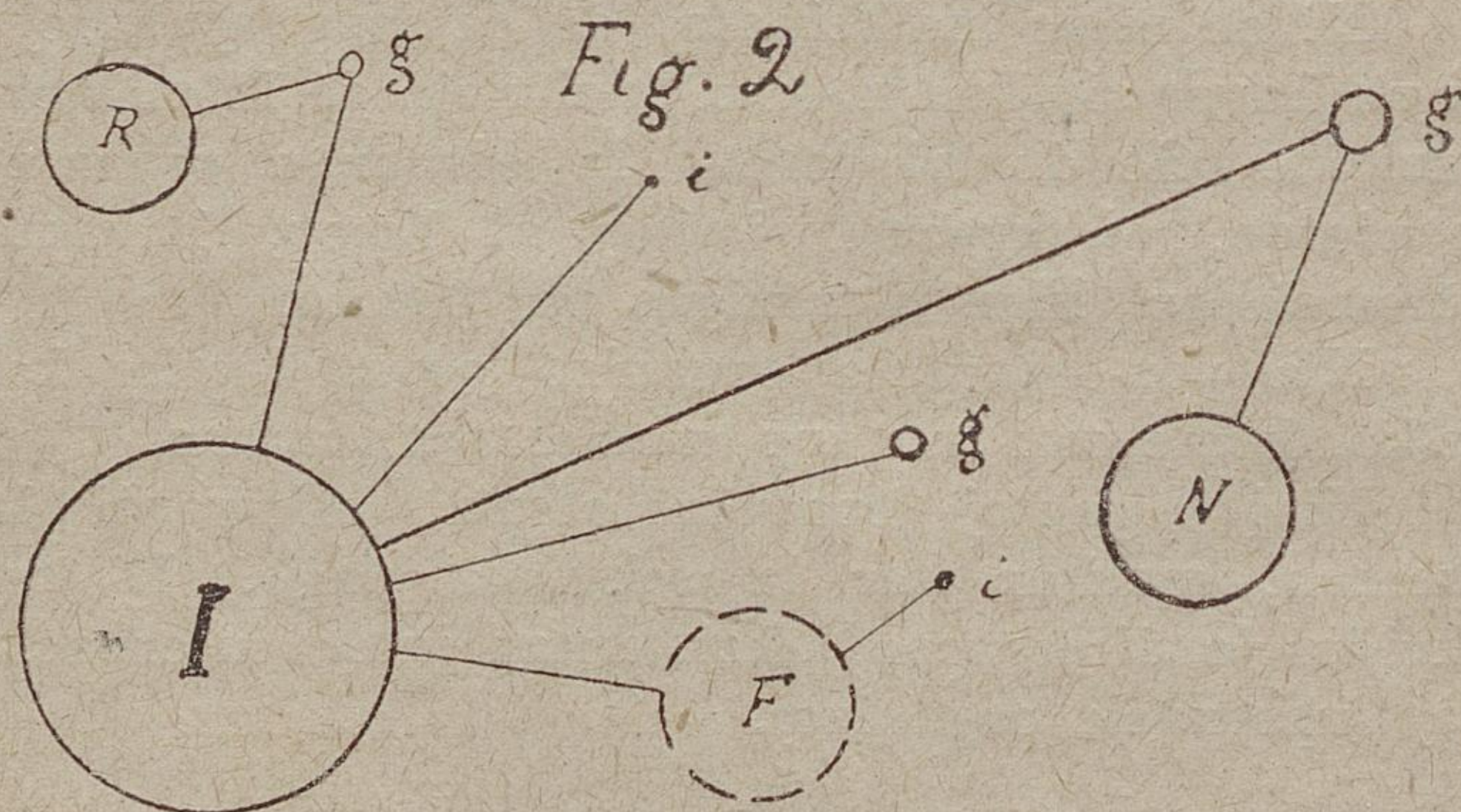
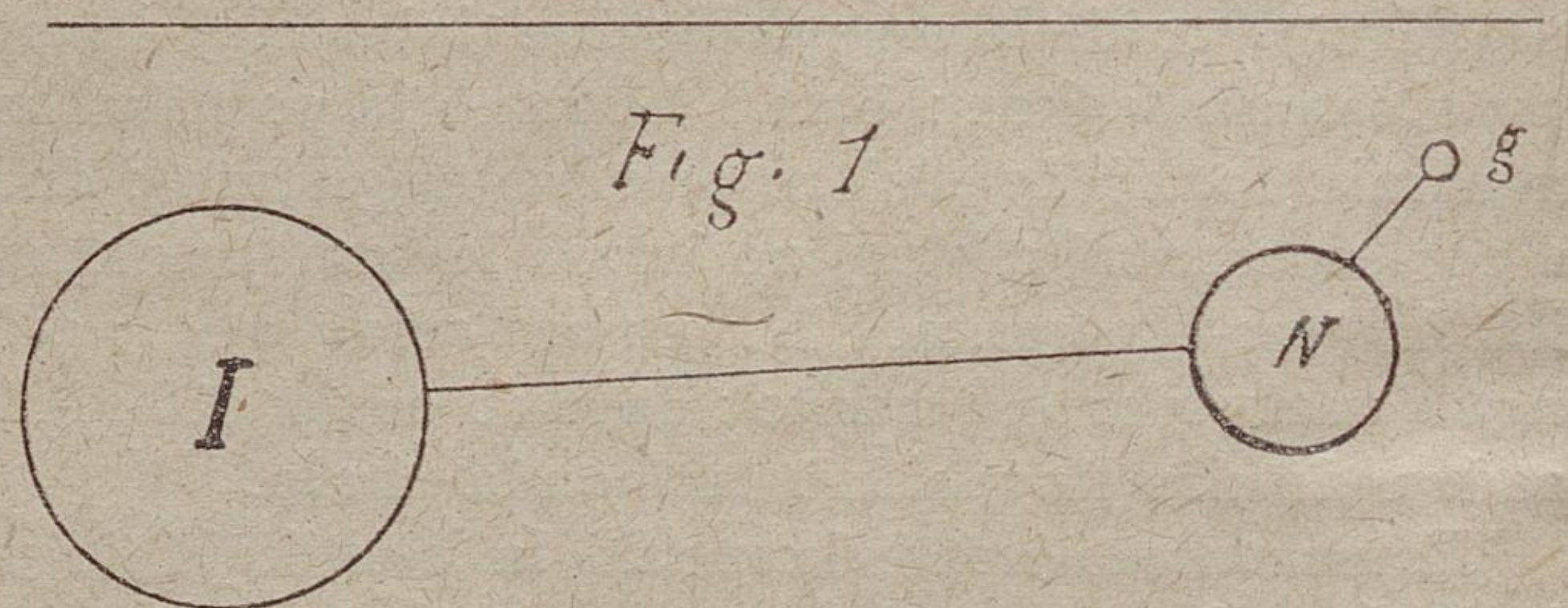
Niaj legantoj bonvolu atente pririgardi la skemon, metitan sur la sekvanta paĝo. Ili tuj ekvidos la diferencon, ekzistantan inter internacia kaj supernacia organizoj.

Lingvaj institucioj. — Per-esperanta organizo ne povas seninteresiĝi pri la ilo, kiun ĝi uzas.

Ekpaŝante sur ĉi tiun kampon, objektiva esploro konstatas, ke tie kuŝas plena neorganiziteco kaj eĉ senrajteco.

En la oficiala jarlibro (1920) de UEA oni povas legi: « esperanto kaj la kontrolado de ĝia evoluo estas komisiitaj al *Lingva Komitato* (L. K.), kies anoj estas elektitaj de la L. K. por 9 jaroj inter kandidatoj proponitaj de la Akademio. La *Esperanta Akademio* estas supera laborkomisiono, elektita

de la LK. por 9 jaroj kaj potrone rebalotata ĉiun trian jaron. Dum la milito tiuj institucioj ne funkciis kaj estas reorganizotaj ».

F = fako ; g = grupo ; I = Internacio ; i = individuo ;
N = nacio ; R = regiono.

La fig. 1 montras la laŭnacian organizmanieron ; la fig. 2 tiun de *Sennacieca Asocio Tutmonda*. Al ĉi tiu lasta, individuo povas senpere aniĝi, kvankam ne estante membro de iu ajn grupo ; dekmembra grupo povas aniĝi nur 8 el siaj membroj, se la 2 aliaj ne konsentas. Ĉar estas kotizo por la grupo kaj kotizo por SAT, la afero estas do tute facile arangebla. F montras fakan organizon, povantan aniĝi laŭ aparta maniero, tial ke oni supozas, ke ĝi jam estas internacie organizita.

La samon diris S-ro Warden ĉe la XII-a Kongreso. Kaj se oni volus funde esplori ĉi tiun punkton, oni verŝajne alvenus al konkludo, ke niaj lingvaj institucioj kuŝas sur nenia jurbazo (1).

Ne estas nia intenco malice ĉikaneti niajn teknikistojn. Ili daŭrigu dormeme deĵori kiel gardistoj de la netuŝebleco de l' *Fundamento* !...

Sed eble venos tago, kiam la esperantistaro volos serioze organizi siajn lingvajn instituciojn. Tiam, sed nur tiam, ni povos konsideri kian kunhelpon povos alporti nia Asocio, kaj kian sintenadon ĝi devos havi tiurilate.

Ĝis tiu tempo, ni do ne atentu pri senrajtaj organoj kaj konsideru laŭsence, ne laŭvorte, la *Fundamenton*, kiel nian solan lingvan inspiranton kaj unuecgarantianton.

Kritikoj estas petataj. — Trastudante diversajn punktojn pri nia organizota movado, ni vidis, ke esperanto ne povas esti konsiderata kiel la celo de nia agado, sed nur kiel ilo por atingi nian celon : la forrenversiĝon de l' kapitalisma sistemo, kies unu el ĝiaj plej fortaj kolonoj estas la intergenta malamo — rezulto de neebila interkompreniĝo inter la ĉiulandaj proletoj — kaj starigon de socio bazita sur justeco, ekvivalenteco kaj firmigata de frateca, *sennacieca* sento.

Mi montris, ke la varbado por esperanto ĉe niaj samidealanoj bezonigas naciajn, aŭ pli ĝuste

(1) En 1909, ĉe la Barcelona Kongreso, S-ro Boirac, prezidanto de la *Lingva Komitato*, deklaris : « Ĝis nun ĝi (la L. K.) havis nur fidan, moralan bazon, kaj tion oni jam riproĉis al mi » (*Of. Gazeto*, n° 15, p. 129). Kaj D-ro Zamenhof, en 1911, diris : « Bedaŭrinde ĝis nun niaj kongresoj ne povis plenumi sian agadan rolon, ĉar ili ne estas organizitaj kaj ne havis la eblon aranĝi aŭtoritatan voĉdonadon ».

samnacilingvajn asociojn ; kaj ke, por profite uzi la lingvon, estas necese transpaŝi la eksterlandan kampon. Tial ni, mondlingvanoj, devas krei novajn formojn de agado; ni devas adapti nian akiritan ilon al ĝia funkcio, kaj tiucele formalatenti la ĝisnunan asocisistemon de la pli malpli fiaskaj «internacioj».

Preterpasante mi ekvidigis, ke la esperantaj oficialaj institucioj estas en plena neorganiziteco kaj eĉ sen jura bazo.

Mia sola deziro estas servi la Veron. Mi kutimas submetiĝi antaŭ la faktoj. Se mi eraris, oni bonvolu montri la erarojn. Mi petas nur, ke oni konsideru objekte kaj ne sentimente la pridiskutaĵon.

Oni ne forgesu, ke ni estas nun en 1921, ne en la naskiĝa jaro de la Zamenhofa lingvo. La ilo estas nun forĝita kaj elprovita. La demando estas jena: Ĉu ne pli utilas por nia celo enkonduki esperanton en la tendaro de niaj samcelanoj, ol en tiu de niaj hodiaŭaj kontraŭuloj kaj morgaŭaj malamikoj? Se oni respondas jese al tiu demando, kiaj estas la plej trafaj propagandrimedoj?

Se oni pruvas al mi, ke esperanto estas per si mem sufiĉa liberigilo, ke laŭklasa organizado estas malutila al nia propagando; ke ni, mondlingvanoj, devas tamen grupiĝi laŭ internacia maniero, unuvorte, ke ni devas daŭre sekvi la ĝisnun trabatitan vojon, mi estas preta kunlabori kun ĉiuj reĝoj, episkopoj, generaloj, ekzekutistoj kaj aliaj eminentuloj — kaj ankaŭ aliĝi al la IV-a Internacio — esperantista!

Ĝis oni estas liverinta al mi konvinkigajn pruvojn, mi ne laciĝos diri al la samklasanoj:

Ni fosu nian propran sulkon.

DIFINOJ

Burĝo. — 1. Mezklasulo, ne nobelo, ne proleto. — 2. Homo, havanta kapitalon kaj ekspluatanta laboristojn. — 3. Homo, ne progresema, ne deziranta ŝanĝi la ekzistantan sociordon. Proleto povas esti burĝmensa; homo havanta burĝan pozicion povas tamen ne havi burĝan menson.

Internaciismo. — Politika sistemo, kiu celas trovi kompromison inter la naciismo kaj la postuloj de la pli kaj pli malvolviĝantaj produktofortoj, kiuj tendencas nepre ignori la landlimojn. La internaciismo volas gardi la sendependecon de ĉiuj nacioj, konservi la naciajn kutimojn kaj lingvojn, unuvorte ebligi la malvolviĝon de la diversaj «naciaj genioj».

Sur la ekonomia kampo, la paco estus certigata (?) per starigo de supernacia institucio, kiu zorgus por interkonsentigi la ofte kontraŭajn interesojn de la diversaj sendependaj nacioj.

Kelkaj internaciistoj konsentas pri starigo de internacia *helpa* lingvo.

Patriotismo. — Religio, kies origina bazo estis la tero, kie vivis, mortis kaj *diigis* la prapatroj. Laŭ la daŭro de l'jarcentoj, la ideo aliĝis kaj samiĝis kun la amo, fideleco kaj memoferemo al iu nacio (patrio). La patriota religio, perdinte sian dekomencon bazon, daŭras ekzisti dank' al artifikaj rimedoj: instruado en la lernejoj, propagando per gazetoj kaj libroj, per paroladoj, manifestacioj, k. t. p.

La armeo kun siaj standardoj estas la simbolo de la patrio kaj la soldato ĝia pastro. La patriotismo estas forta ideologia subtenilo de la reganta klaso.

Proleto. — Homo, kies vivrimedoj estas la nura vendo de sia laborforto. — *Proletaro.* Klaso de la proletoj.

Revolucio (socia). — Kompletaliigo en la spiritoj, en la moroj kaj en la juraj rilatoj inter la homoj. La forigo de la sklaveco, de la servuteco, estis revolucioj. La forigo de la salajreco estos ankaŭ revolucio.

Rimarko. — Se ĉie la supre parolita aliigo okazus *samtempe* ĉe la grandega plimulto da homoj, revolucio povus okazi *pace*. Sangaj politikaj bataloj kaj forrenverso de registaroj ne ĉiam signifas efektivigon de revolucio. Oni ne devas samigi la vortojn revolucio kaj ribelo.

La ŝanĝoj en la produktomanieroj okazigas aliigojn en la spiritoj. Tial ke ne ĉie kaj samtempe okazas tiuj aliigoj, oni bedaŭrinde ne povas esperi la efektiviĝon de senperforta revolucio.

Por efektivigi revolucion, necesas ribeli; sed ne ĉiu ribelo estas revolucio.

Sennaciano. — Homo, kiu aprobas principe la sennaciismon.

Sennaciismo. — Kultura doktrino kies ĉefaj celoj estas: 1. Malaperigo de ĉiuj nacioj kaj ŝtatoj konsiderataj kiel sendependaj unuoj; 2. Mondmastrumado kaj raciigo de la produktado laŭ sciencaj metodoj; 3. Unuecigo de ĉiuj mezuriloj kaj kalkuloj; 4. Starigo de racie artefarita lingvo universala, uzota kiel la sola kulturlingvo.

Pravigo. — La sennaciismo sin apogas sur la historia materialismo, kiu instruas, ke la produktfortoj tendencas al senĉesa malvolviĝo kaj interplektiĝo, kio neeviteble estigos mondekonomion. Tial ke la ideologia superstrukturo, rezultanta grand-

parte el la produkt- kaj vivkondiĉoj de la homoj, ĉiam malfruas rilate al la ŝanĝoj okazintaj en la produktorimedoj, la sennaciismo celas instrui la homojn racie — ne naciece aŭ religiece, kio finanalize estas la samo — por tiel glatigi la vojon al la historia procezo.

Rimarko. — Principe, la historia procezo povus alkonduki la homan socion al ĝia lasta stadio de malvolviĝo, t. e. al sennacieca stato, per la rimedoj de l'kapitalisma imperialismo. Fakte, ekzistas en ĉi tiu lasta sistemo internaj kontraŭecoj, kiuj kreas grandan riskon je pereigo de la civilizacio per science organizitaj militoj. Tial la sennaciismo sin apogas sur la proletara klaso, kies interesoj estas tutmonde la samaj. La klasbatalo ja instigas kaj devigas la ekspluatatan klason al pli kaj pli larĝa unuiĝo, kaj tio okazigos la forrenversion de l'naosa kaj krimoplena reĝimo kapitalista.

Konsekvence la proletara sennaciismo havas nenion komunan kun la kapitalista imperialismo aŭ kun la burĝa kosmopolitismo.

Sciigo. — La sennacisma doktrino estas jam nun embrie aplikata de *Sennacieca Asocio Tutmonda* en ĝia organizformo. Multaj (ne ĉiuj) membroj de tiu organizo celas fariĝi konsciaj sennaciuloj. Ili tamen opinias, ke necesas unue esti lerninta kaj praktike aplikinta esperanton, t. e. sennaciecan lingvon, dum kelka tempo, por povi kompreni la priparolitan doktrinon. Tial ili ne propagandas ĝin ekster esperantistaj rondoj.

Sennaciulo. — Homo, kiu konscie celas kaj ĉiel eble provas jam nun konformigi siajn pensojn, sentojn kaj agojn al sennaciismo.

GVIDA REZOLUCIO

unuanime akceptita ĉe la Unua Kongreso de SAT
(Praha, Aŭgusto 1921)

I

Konsiderante, *unuaflanke* :

a) Ke nur per faktoj ni sukcesos veki veran intereson pri esperanto ĉe niaj klasbatalaj organizoj ;

b) Ke la sperto jam montris, ke UEA estas la sola organizo, kiu en la praktiko montriĝis fruktodona ;

c) Sed, ke ĝia politika neŭtraleco malpermesas, ke ĝi povu efike labori sur nia proletara kampo.

II

Konsiderante, *duaflanke* :

a) Ke la ĉefa tasko de nia Asocio povas neniel esti politika, ĉar jam ekzistas klasbatalaj organizoj ;

b) Ke samkiel antaŭ 20 aŭ 30 jaroj estis nepre necese, ke ĉiuj praktikantoj de esperanto — ĉu pastroj, ĉu anarkistoj, ĉu policianoj — ariĝu por montri per faktoj, ke artefarita lingvo povas esti uzata en la pratiko, estas nun necese, ke ĉiuj esperantistoj, anoj de diversaj klasbatalaj organizoj, ariĝu en unu solan Asocion por montri al la proletaro, per imponaj faktoj, kiom utilege estas esperanto por la batalo kontraŭ la kapitalisma sistemo.

III

Konsiderante, *triaflanke* :

a) Ke la kunlaborado kun la t. n. burĝaj esperantistoj povas per tia kompromiso nur malutili al nia propagando ;

b) Ke jam multaj faktoj montras klare, ke niaj klasaj kontraŭuloj tute ne deziras, ke esperanto disvastiĝu en niaj proletaj rondoj ;

Pro la ĉi-supre diritaj motivoj, la I-a Kongreso de SAT ;

Konfesas, ke oni devas profiti je la sperto jam farita ĉe la neŭtrala Asocio UEA ;

Deklaras, ke nur je teknika vidpunkto nia Asocio povas kontakti kun aliaj esperantistaj asocioj ;

Petegas ĉiujn klaskonsciajn batalantojn, ke ili dediĉu sian tutan energion al kreskado de la unua klasbatala esperanta Asocio tutmonda ;

Sendas al ĉiuj esperantistaj proletoj sian elkoran saluton, kaj petas, ke ili anigu la Asocion, por ke, per komuna, frata kaj sindonema kunlaborado, ni metu, kiel eble plej rapide en la manojn de ĉiuj proletoj la ilon, kiu permesos al ili la forrenversiĝon de la lingvaj baroj,

For la hipokritan neŭtralismon, for la kapitalismon, vivu SAT !

GVIDA REZOLUCIO

unuanime akceptita ĉe la Dua Kongreso de SAT
(Frankfurt a. M., Aŭgusto 1922)

La II-a Kongreso de SAT konsiderante :

a) Ke la Asocio jam transpaŝis la konstruan periodon kaj nun staras sur principe firmaj bazoj ;

b) ke la membroj devas kutimiĝi al eksternacia sent-, pens- kaj agad-kapablo ;

c) ke la vivpovo de SAT dependas ĉefe de la konstanteco kaj seriozeco de la rilatoj inter la membroj ;

ĉ) ke la presorgano estas la plej trafa intermembra ligilo ;

d) ke ni devas zorgi por havigo de monrimedoj al la Asocio.

Sekve de tiuj motivoj la 220 sennaciuloj, kunvenintaj ĉe la II-a Kongreso de SAT., atentige alvokas al ĉiuj anoj :

1. ke ili uzu kiel eble plej ofte esperanton ;

2. ke ili atente legu la oficialan organon, traduku ĝian enhavon kaj klopodu por represigi ĝin en nacilingvaj gazetoj, tiel diskonigante la uzatecon de esperanto kaj *Sennaciecan Revuon*.

Tre insiste alvokas al ĉiuj verkokapablaj Kamaradoj, ke ili kunlaboru al la Revuo per sendo de raportoj pri la vivkondiĉoj, pri la politiko, ekonomia laborista ktp. movadoj, tia-maniere, ke S.R. fariĝu la pli riĉenhava fonto, kie la legantoj povos ĉerpi fidindajn kaj objektivajn informojn.

Atentigas la Gekamaradaron pri la graveco de varbado de subtenantaj membroj (precipe organizoj), ĉar tiel ni povos ricevi monrimedojn, kiuj ebligas pli ampleksan agadon de SAT.

Sendas al ĉiuj SAT-anoj fratecan saluton kaj instigon, ke ili ĉiel klopodu por disvastigi, kreskigi nian Asocion, kies rolo devas fariĝi pli kaj pli grava por akceli la proletan tutmondan revolucion.

GVIDA REZOLUCIO

unuanime akceptita ĉe la Tria Kongreso de SAT
(Cassel, Aŭgusto 1923)

Konsiderante, *unuaflanke* :

a) Ke dujara sperto montris, ke SAT ekiris ĝustan vojon, — kio vidiĝas per senĉesa kreskado membra, per pli kaj pli granda laborkapablo kaj per la fakto, ke jam reakciaj registaroj kiel la franca kaj pola persekutas SAT-anojn kaj provas bari nian agadon ;

b) Ke ĉiu membro de SAT (ĉu komunisto, ĉu socialisto, ĉu sindikatisto, ĉu anarkisto) povas kaj eĉ devas uzi la praktikajn servojn de nia Asocio profite al sia aparta organizo, ĉu politika, ĉu laborista ;

Pro tiuj motivoj, la Kongreso :

Aprobas la ĝisnunan agadon de SAT. ;

Deklaras, ke nia peresperanta organizo devas konservi kaj eĉ akcenti sian kulturan, teknikan, laboristservan karakteron ; aliel ĝi ne estus vivpova kaj eĉ ne havus vivpravecon, vivrajtecon ;

Malaprobas, konsekvence, ĉian emon enŝovi en nia Asocio la disputpunktojn, kiuj disigas nuntempe la diversajn klasbatalajn organizojn.

II

Konsiderante, duaflanke :

Ke ĉiu membro de SAT nepre devas dediĉi tutan sian peresperantan agadon al la servo de nia organizo ;

Pro tiu motivo, la Kongreso *malaprobas* ĉian aktivan partoprenon en la t. n. neŭtrala esperanta movado. (Ni ne konsideras la lernadon de esperanto ĉe neŭtrala rondo kiel aktivan partoprenon) ; *malaprobas* sammotive ĉian provon konkurenci SAT-on en ĝia laboro, ĉu per eldonado de verkoj en esperanto (dum jam ekzistas Eldon-kooperativo, kiun ĉiu SAT-ano havas la devon ĉiel helpi kaj prosperigi), ĉu per alia rimedo.

III

Konsiderante, triaflanke :

a) ke la SAT-movado povas kreskadi nur proporcie al la kreskado de la nombro da esperantistoj ;

b) ke ĉi-lastaj devas esti almenaŭ loke grupiĝintaj por propagandi kaj instruadi nian lingvon ;

c) ke la propagando povas plej efiki, se la tuja praktika uzo de esperanto vidiĝas per faktoj ;

ĉ) ke bonmetode kaj plej trafe estas fakigi la laboron.

Pro tiuj konsideroj, la Kongreso *konsilas*, ke en ĉiu loka grupo, sufiĉe multanara, kelkaj K-doj sin tute dediĉu al la SAT-eca laboro, kiu konsistu :

1-e en interrilatoj kun alilandanoj ;

2-e en tradukado de artikoloj el S. R. por la lokaj aŭ fakaj gazetoj kaj verkado de raportoĵoj por S. R. ;

3-e en organizado de kunvenoj, celantaj eduki kaj klerigi la membrojn ;

4-e en klopodoj por K-doj petantaj informojn aŭ trapasantaj la urbon ktp.

Unuvorte la por- kaj peresperanta laboro disvolviĝu paralele kaj sin helpante unu la alian.

Rimarko. Por tia laboro neniel estas necesa la ekzisto de organa ligilo statuta inter SAT kaj la organizoj uzantaj nacian lingvon por propagandi esperanton.

Ĉar la du taskoj ne estas samaj — kvankam samcelaj — kaj necesigas tute malsimilan aparaton, estus tiel malsaĝe unuigi ilin kiel estus unuigi asocion de fiŝkaptistoj kun sindikato de fervojistoj — kvankam fiŝkaptistoj uzas kelkafoje fervojojn kaj fervojistoj iafoje fiŝkaptas...

Pro ĉi-konsideroj, la Kongreso *malaprobas* ĉian tendencan fari el SAT poresperantan organizon, — kio kaŭzus nur konfuzon kaj maltrafon. *Alvokas* al ĉiuj celkonsciaj K-doj, ke ili klarigu la taskojn kaj celon de SAT en siaj grupoj kaj laŭeble provu organizi la laboron laŭ ĉi-supre priparolita direktivo.

IV

Konsiderante, kvaraflanke :

a) Ke ekzistas en la esperanta movado du prilingvaj tendencoj : unu konservema, t. n. fundamentista, kaj alia evoluema, neologism-ŝatanta :

b) ke estas neeble difini, kiu el la du tendencoj estas pli sekvida, — ĉar la konservemuloj konfesas neceson de natura evoluo kaj la evoluemuloj neniel volas detrui la Fundamenton ;

Pro tiuj motivoj, la Kongreso *aprobas* la ĝisnunan sintenadon de la redaktoro de S. R., kiu ne trudis sian personan guston al la kunlaborantoj de la gazeto, sed ĉiam allasis sufiĉan liberecon al la du tendencoj.

Resumante ĉiujn priparolitajn konsiderojn, la Kongreso *alvokas* al la membroj de SAT, ke ili plene kaj tutfunde konsciu pri la veraj taskoj kaj celo de nia organizo ; ke ili sin tute dediĉu al ĝia prosperigado ; ke ili estu toleremaj rilate politikajn kaj lingvajn tendencojn.

La Kongreso fine *sendas* al ĉiuj klasbatale organizataj laboristoj sian elkoran saluton en la espero, ke venos la tago ; kiam ili, kiel la SAT-anoj, formos unuecan fronton, ebligantan la forrenversigon de la baroj, kiuj malhelpas nian emancipiĝon.

Vivu SAT kaj la tutmonda unuigonta Proletaro !

La proletoj esperantistoj povas profiti sian
esperantoscion nur se ili estas anoj de

Sennacieca Asocio Tutmonda

Fondita en la jaro 1921.

*Per sia aneco ili havas je sia dispono aparaton, kiu ebligas
al ili la praktikan utiligadon de esperanto laŭ tutmonda skato*

SAT estas organizo, celanta utiligi esperanton por la servo
de l' Proletaro tutmonda.

SAT celas emancipi la manlaboristojn je la gviduzurpemo
de la poliglota intelektuloj, kiuj fakte estas la solaj
perantoj inter la diverslandaj proletoj.

SAT ne estas politika, sed nur kulturorganizo, klopodanta
eduki kaj klerigi siajn membrojn en sennacieca spirito.

SAT devigas siajn membrojn laŭstatute ne nur servi al la
tutmonda laborista movado, sed ankaŭ doni helpon
kaj konsilojn al vojaĝantaj membroj.

SAT plenumas tiujn taskojn per jenaj rimedoj :

a) TRI GAZETOJ

Sennaciulo, semajna, 8—12 paĝoj, formato 15×32 cm.

Sennacieca Revuo, monata, 20—24 paĝ., formato 15×23 cm.

La Lernanto, monata, 4 paĝoj, formato 16×25 cm.

b) INFORMSERVO

kies celo estas liveri rapide al la nacilingvaj laborist-gazetoj
la plej interesindajn raportojn pri la vivo de la tutmonda
Laboristaro, kaj tio dank' al perado de SAT-anoj.

c) ELDONO DE

Jarlibro, kiu entenas la adreson de ĉiu membro de SAT,
statuton, oficialajn kaj praktikajn informojn, enciklopedian
parton, k. t. p.

Biblioteko el valoraj verkoj.

Petu informojn kaj katalogon al la Administranto :

Richard Lerchner, Colmstrasse 1, Leipzig-O-27 (Germ.)

SENNACIULO

LA UNUA SEMAJNA GAZETO LABORISTA EN ESPERANTO

Fondita en 1924

Raportoj, Informoj pri vivo kaj bataloj de la Laboristaro tra
la mondo, Tribuno por debato pri ĉiuj sociaj problemoj,
Diversaj rubrikoj : Radio, Feminismo, Scienco, Sporto,
« Studenta pago », Tekniko, Vegetarismo, Tra Esperantio,
« Inter ni », k. t. p.

Ilustrita, belaspekta kaj bone redaktata en tute Zamenhofa stilo.

La malplej kosta el la gazetoj kun teksto nur esperantlingva.

Redaktejo : 14, Avenue de Corbéra, PARIS-12 (Francio)

Administrejo : Colmstrasse 1, LEIPZIG-O-27 (Germanio)

Petu specimenon

SENNACIECA REVUO

LITERATURO — SCIENCO — PEDAGOGIO

Monata revuo ilustrita, fondita en 1919, belaspekta, bonstila.
Enhavas bonajn fragmentojn de moderna Prolet-
mondliteraturo, scienc-teknikajn artikolojn pri stato kaj
progreso de sciencoj, skizojn pri spertoj kaj metodoj de
Prolet-edukado kaj pedagogio, k. t. p.

Administrejo : Colmstrasse 1, LEIPZIG-O-27 (Germanio)

Petu specimenon

LA LERNANTO

MONATA

FACILLEGEBLA — INSTRUA — AMUZA — ŜERCA

Respondas al la lingvaj demandoj de legantoj.
Nepre necesa por ĉiu, kiu deziras funde lerni la lingvon.
Abonprezo : 1 mk. g. por 12 sinsekvaj n-roj de *La Lernanto*.

Administrejo : Colmstrasse 1, LEIPZIG-O-27 (Germanio)

Petu specimenon

Kolekto de SAT-verkoj

Kiu volas perfektigi en la scio de esperanto kaj akiri konojn pri sennaciismo, tiu nepre legu la librojn eldonitajn de SAT

Mk. g.

Ni Legu ! Brunulo. (Internacia Legolibro) originalo (3-a eldono)	1.—
112 p., 12/17 cm.	1.20
Faŭsto, Goethe, 156 p., 11/17	0.80
Eklumo en Abismo, H. Barbusse, 96 p., 11/17	0.60
La Komunista Manifesto (2-a eldono), 48 p., 11/16	1.—
Dokumentoj de Komunismo, 132 p., 11/17	0.50
ABC de Sennaciismo, V. Elsudo, orig., 60 p., 11/18 (2-a eld.)	0.30
- For la Neŭtralismon ! E. Lanti (3-a eldono), 32 p., 11/18	0.60
El la Mondbildo de l' Nova Fiziko, D-ro Reiche, 52 p., 11/17	1.80
? Malgranda Terbiblio (Prolet. Atlaso), Szeréni, originalo, 31 kartoj kaj skemoj, 25/36	2.50
Proletaria Kantaro (74 kantoj kun muziknotoj), 180 p., 11/17	0.70
Petro (kursa lernolibro laŭ parola metodo), 64 p., 12/17	0.30
Labor-kajero de Petro	0.60
? - La Kemio de la Universo, Prof. Fersman, 80 p., 11/14	0.60
La Morto de Blanjo, J. Tousseul, 72 p., 11/14	0.60
? - Ruĝo kaj Blanko, L. Ivn, originalo, 68 p., 11/14	0.60
? - Sekspsikologio, S. Ziegler, originalo, 54 p., 11/14	1.80
- Etiko, P. Kropotkin, 240 p., 13/18	0.60
- Karl Marx — lia Vivo — lia Verko, 88 p., 11/14	1.—
- Ŝtato kaj Revolucio, Lenin, 160 p., 11/17	2.—
? - Je la nomo de l'Vivo, Izgur, originalo, 224 p., 13,5/18, bela pap.	2.50
La sama, luksa eldono	0.70
? - Nur Volu ! Izgur, originalo (2-a eldono), 48 p., 12/17	

Membroj de SAT rajtas dekalkuli 20 % rabaton por siaj propraj ekzempleroj.

Poŝtkarto (kun SAT-propaganda teksto), 100 ekz. 1 mk. g. ; 25 ekz. 0.30 mk. + 10 % por afranko.

Poŝtkartoj ilustritaj por SAT-propagando : la serio de 5 poŝtkartoj diversaj 0.50

Sigelmorkoj koloraj por SAT-propagando, 3/4 cm., 100 pecoj 1.—

SAT - INSIGNOJ :

Diametro 18 m/m (pinglo, broĉo, butono), verda stelo sur ruĝa fundo kun SAT-surskribo 0.80

Diametro 12 m/m (nur pinglo), verda stelo sur ruĝa fundo kun SAT-surskribo 0.60

Diametro 12 m/m (nur pinglo), sen surskribo 0.60

La ĉi-supraj prezoj de la libroj kaj insignoj entenas la afrankon.

Livero okazas nur kontraŭ antaŭa pago.

Kontraŭ antaŭa pago SAT liveras ĉiujn esperantajn librojn de aliaj eldonfirmoj.

Mendon kaj monon sendu al Administracio de SAT :

RICHARD LERCHNER, COLMSTRASSE 1, LEIPZIG-O-27 (Germanio)
Poŝtĉek-konto 6835.

Książnica Podlaska
im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku

000988193

CENTRA PRESEJO ESPERANTISTA
V. POLGAR, 33, RUE LACÉPÈDE, PARIS
